

FELVIDÉK.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
 péntekenként és vasárnap.
 Előfizetési díj:
 Egy évre 8 frt
 Félévre 4 „
 Negyedévre 2 „

Előfizetési díj:
 Egy négyszer hasábozott garmon
 sor 4 kr. — Bélyegdíj minden bej
 tatás után külön 30 kr.
 Nyilttér soronkint 15 kr.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
Bánóczy Ferencz.
 Szerkesztési iroda: Kovácsutca 368. sz.

Előfizetések és hirdetések megrendelések elfogadottnak
 Kassán: **Hartig, Haymann, Toperczer** könyvkereskedő urak
 nál, s a Felvidék szerkesztési irodájában.

Szerkesztő-társ
Karsa Tamás.

Gróf Péchy Manó

Abaujmegye Főispánjának, a felsőház folyó hó 16-i ülésében tartott beszéde. *)

Nem lehetvén szerencsés az eddigi országos tanácskozásokban részt venni, következésképp tudomásom sem lehet azon magasabb szempontokról, melyek a főmélt. főrendek eddigi tanácskozásainak irányát adták.

Igénytelen nézetemnek tehát, és illetőleg a fennforgó tárgyra vonatkozó megállapodásomnak csakis a képviselőháznak 1-50, és a főmélt. főrendeknek szintén 1-50 azon válaszfelirata adhat irányt, melyet a két ház a legmagasabb trónbeszéd következtében a Felsőházzal máris felterjesztett.

A képviselőház ezen feliratában a jogfolytonosság elvét minden törvényes következményeivel együtt, nemcsak sérthetetlenül fenntartani óhajtja, hanem annak, mielőtt az 1848-ki, a Felsőház által is alakítva elismert törvények revisio alá kerülnének, azonnali és minden előtti életbe léptetését is nyíltan és határozottan kívánja.

A felsőház azonban mindezeket oly határozottsággal és nyíltsággal nem kívánja ugyan, annyit azonban mégis határozottan és nyíltan kimondott, miszerint „a jogfolytonosság elvileges elismerését, a törvények gyakorlati foganatosításától tartóssan elválaszthatóan nem hiszi” — késznek nyilatkozná, ha és a mennyiben valamely törvénynek a törvényhozás rendes útján leendő megváltoztatása szükségesnek mutatkoznék, alkotmányunk alapelveivel összhangzó javaslatokhoz hozzájárulni, nemkülönben hogy egy függellen felelős, egyes személyekben összpontosított magyar kormányának mielőbbi felállítását, a megyei városi és kerületi szerkezet rendezett felállításával együtt, a Felsőháznak a tyai gondoskodásától elvárja.

Csekély nézetem szerint tehát a jogfolytonosság elvére nézve a két ház között véleménykülönbség nincs, csupán és egyedül ezen elv alkalmazásának idejére nézve látszik némi differentia fennforogni, annyiban t. i. hogy a képviselőház a jogfolytonosság elvének azonnali és minden előtti életbe léptetését óhajtja, a felsőház pedig a jogfolytonosság elvileges elismerését a törvények gyakorlati foganatosításától tartóssan elválaszthatóan nem hiszi. következőleg a felsőház implicit magis is beismeri, hogy a jogfolytonosság életbeléptetését részéről is mielőbb óhajtja.

Ezek képezik igénytelem felfogásom szerint a két ház közti differentiát, nem ugyan a jogfolytonosság elvére, hanem annak mikor leendő életbe léptetésére nézve.

Azon kérdés leendő tehát eldöntendő, vajjon ezen differentia, mely a két ház közt létezik, oly lényeges-e, és a főmélt. főrendek elveivel annyira ellentétben áll-e, hogy e miatt a főrendek az előttünk lévő válaszfelirat felterjesztésébe bele nem egyezhetnek? vagy pedig nem tartja a felsőház ezen differentiát oly lényegesnek, hogy e miatt a felterjesztést gátolni tanácsosnak tarthatná?

Igénytelen nézetem az a fennforgó tárgyra nézve bátor vagyok a következőkben központosítani:

Minden esetre igen óhajtható lett volna, ha tekintettel a Felsőháznak loyális és alkotmányos érzelmei öszinte hajlamára, és tekintettel azon szilárd elhatározására, melyet a Felsőház Magyarország érdekében valószínű megígért, mondom, kívánatos lett volna, hogy tekintettel ezekre, mindazon indokok, melyek a legkegyelmesebb kir. rescriptum következtében az előttünk lévő válaszfeliratban a jogfolytonosság törvényes és alkotmányos explanatiójára nézve törvényeink és alkotmányunk megővésének érdekében felhozottak, egy önnepélyes óvással ellátott külön nyilatkozatban kifejeztetvén, — ezen felterjesztés a közös ügyek tárgyalásának befejezéséig függőben tartatott volna, — mert ez által valamint egyrészt a jogfolytonosság tetleges életbe léptetésének elve fenntartatván, s e lehetőségig szinte biztosítottatván — úgy másrészt azon alkotmányos jogerővel iránt, melyet a Felsőház Magyarország irányában keblében táplált, kellő bizalom és kegyelet, s a fennforgó nehéz körülmények s viszonyok iránt kellő méltánylat tanúsítottatott volna, miután azonban mindezek mellőztettek, és miután mindezek elfogadására alapos kilátás nincs — nem marad egyéb hátra, — mint a tény-

állást, úgy a mint az a válaszfeliratban előnkbe adatott, bonczolás alá venni.

Ezeket megjegyezni szükségesnek tartván, áttérek már most magára a vitaközi szövegben levő tárgyra.

Mindenek előtt nem czélem bővebben fejtegetni az országnak mostani rendkívüli helyzetét, melybe 17 év óta felfüggesztett alkotmánya miatt besodortatott, nem említem azt, hogy ezen, máris tűrhelenné vált kétes viszonyokból kibontakozást, az ország égető szükségnek tekintti, s hogy egyedüli megnyugtatóra csakis ezen rendkívüli állapotnak mielőbbi megszüntetését várja; mondom, mindezeknek mellőzése után tagadni nem lehet, hogy ezen válaszfelirat nem egyéb, mint a jogfolytonosság elvének és a magyar közjognak oly törvényes és alkotmányos explanatioja, melyet törvényes közjogi szempontból kétségbe vonni nem lehet.

A képviselőháznak főczélja, ezen explanatio által a Felsőház Magyarországunk azon közjogi viszonyaira nézve, melyek iránt a legkegyelmesebb királyi rescriptum eltérő nézetben volt, bővebben felvilágosítani, kétséget nem szenved tehát, hogy ezen explanatio értelmezése a dietalis tractatusoknak különben is oly objectumát képeznék, melyre nézve ha a válaszfelirat felterjesztetik, kölcsönös felvilágosítások, értelmezéseszteteláni jogfenntartások, óvások, önnepélyes tiltakozások következtében a kiegyezkedés valószínűleg meg fog történni; —

azon lehetőségnek tehát a felterjesztés akadályozása által utját elzárni, részéről nem tartom tanácsosnak.

Ehhez járul, miszerint fel nem tehető az, hogy az alsóház ezen feliratát, mely szerintem a magyar közjognak, ugyszólván, hitágazatát képezi, és mely iránt a Felsőház törvényes közjogi szempontokból kiindulva — felvilágosítani óhajtja, — a főrendek ellenzése miatt depriválni hajlandó vol-a, — ennek tehát következtése hihetőleg az leendő, hogy ezen tárgyi feletti viták a vegtelenségig el fognak húzódni, s oly terjedelmes polemikára fognak alkalmat szolgáltatni, melyek mindazon fontos és lényeges tárgyak feletti tanácskozásokat, melyek szerencsés megoldásuktól feltételként az országnak a honrával leendő kívánatos mielőbbi kiegyezkedése, csakis nehezíteni, s a kívánat eredményeként csakis hátráltatni fogják; hogy pedig mindezen akadályok egy ily életbevágó organ eus országgyűlésnek megnevelése és talán eredményére nézve is legalább zsinhasztólag fognak hatni — kércsét nem szenved.

Igaz, miszerint mindezeknek ellenében fel lehet hozni, hogy mindezek csakis alárendelt szempontok, melyek figyelembe nem veendőek ott és akkor, a hol és a mikor téves felfogások és jogtalan térfoglalások által az országnak sarkalatos törvényei megsemmisítettn, alkotmányunk történeti alapja megrendítetteti szándékoltatik, de jelenleg ezen eset elő nem fordul, mert hiszen épen azon elvek, melyek a feliratban felemlítettnek, sem téves felfogáson, sem jogtalan térfoglalásokon nem a apulnak, hanem a törvényes közjogi axiómáknak oly lényegét képezik, melyeket kétségbevonni nem lehet.

Ha tehát a jogfolytonosság elvére nézve a két ház közti véleménykülönbség nincs, és csakis annak mikor leendő életbeléptetésé képezi a junctum salient, ha tehát ezen differentia már most csak kis időkérdésévé vált; kérdés, vajjon ezen differentia tekintetbe vévén fontos közjogi érdekeinknek megővását elégséges-e arra nézve, hogy ezen válaszfelirat felterjesztése gátoltságok Azl hiszem, nem. Most a felsőház maga is az: valja és hiszi, hogy a jogfolytonosság elvileges elismerését a törvények gyakorlati foganatosításától tartóssan elválasztani nem lehet. A logikai következtetés: tehát azt igényli, hogy olyan módokban egyezünk meg, melyek a jogfolytonosság életbeléptetését tartóssan ne gátolják, már pedig igen valószínű, hogy ha ezen válaszfelirat felterjesztése akadályoztatni fog, ez esetben a jogfolytonosság elvileges elismerése a törvényeknek gyakorlati foganatosításától sokkal tartéssabban fog elválasztatni, mintha a felterjesztésbe a főendi táb a beleegyezik, mivel a dietalis tractatusok számtalan retorikai és szétágazó phasisai, a két ház közti differentiát még inkább sokszorozni fogják. El enben, ha a válaszfelirat által a Felsőháznak mód és alkalom nyújtatik, határozottan és alkotmányos érzelületéhez képest nyíltan szólani, ez esetben az ily fejedelmi legmagasabb öszinte nyilatkozat módot és alkalmat nyújtand részint a szükséges tájékozásra és eligazodásra, részint a netán a Fel-

ségő által kijelölendő határoknak felismerésére, mi csakis minden irányban könnyíteni fogja a végleges kiegyezkedésre irányzott öszinte törekvéseket.

De tanácsolják a felsőháznak a válaszfelirat felterjesztését ezeiken kívül még több fontos közjogi törvényes esetet is, mert tagadni senki sem fogja, hogy alkotmányunk tényezőinek egyike sem függesztheti fel törvényeinket, sem pedig azokat rendeletekkel fel nem cserélheti, mert az esetben a végrehajtó hatalom, a mint az az előttünk lévő válaszfeliratban is bővebben kifejtetik — magát a törvényhozási jogot is gyakorolná, vagyis a törvényhozás és végrehajtás tetleg ugyanazon egy hatalom kezében volna összpontosítva, ez pedig minden alkotmányos elvnek összezavarására és felforgatására vezetne, az ily veszélyes praecedensnek épen oly veszélyes következményei lehetnének nemcsak az országnak, hanem magának a koronának jogaira nézve is, mit, azt hiszem, bővebben megmagyarázni felesleges.

Ily veszélyes praecedens tehát, ha annak ellenében az ország jogait fel nem tartaná, könnyen magán a legitimitás elvét is veszélyeztethetné, melyet sérthetetlenül feltartani, főleg főmélt. főrendeknek mintegy aristocratico monarchicus államny főltényezőjének, fejedelmének és ország iránti szent kötelesség egyiránt és követelőleg parancsolja.

Igénytelen nézetem szerint tehát, ha a válaszfelirat felterjesztésének következtében a jogfolytonosság mielőbbi életbeléptetése legalább csak annyiban concedáltatnék, a mennyiben az egy felelős magyar kormány felállításának lehetőségére vonatkozik — a mint ez a főrendek feliratában is említettet — lehetővé válna az is, hogy a najdan alkotandó felelős magyar kormány a felelősséget tartózkodás nélkül elvállalhatja, mert ismerendü ideig enes hatáskörét, és tudandja, hogy mire nézve felelős: az esetben a felelős kormány a helyhatóságok helyreállítására nézve is terjeszthet elő törvényjavaslatot, mert tudni fogja, mit követelhet a helyhatóságoktól s a helyhatóságok tudni fogják mit követelhetnek a kormánytól.

Engem nem aggaszt az, hogy a jogfolytonosság életbeléptetése a helyhatóságok rögtöni helyreállítását is maga után vonván, ezáltal sok oly inconvenientiák idéztethetnek elő, melyeket főképp a mostani válságos körzetben kellőni és mellőzni az ildomossság tanácsolja: mert egy hiszem, hogy miután maga az 1848. XVI. és XVII. törvényezik a helyhatóságoknak szerkezetét csak ideiglenesen a jövő országgyűlésig állapította meg, magából következik, hogy itt és most van annak törvényes helye és ideje, hogy a majdan restituálandó törvényes felelős magyar kormány közbejöttével — a törvényhozás a helyhatóságoknak végleges szervezete iránt azonnali intézkedjék. Mert az nem szenved kétséget, hogy ha a helyhatóságok ily óvatos törvényhozási gondoskodás nélkül és a felállítandó törvényes felelős magyar kormány illetően újabb intézkedése előtt helyre állítatnak — ezek, valamint 1861-ben sajnósan tapasztaltuk, több kárt, mint hasznot okozhatnának, a mennyiben tudjuk, hogy a helyhatóságok 17 évi tespedés, pangás és hallgatás, és több rendbeli provisoriumok után most már oly fermentationalis testületet képezhetnének, hogy ha annak szelentyűi gondos törvényhozási óvatosság nélkül rögtönözve megnyitvánának — az elfojtott gőzerő könnyen, és pedig talán épen azon irányban gyakorolhatná romboló hatását, a mely irányban leginkább a józan megfontolás — komoly higgadság — és a fennforgó körülményeknek gondos méltánylása és számba vétele állal juthatunk csak a kívánt kiegyezkedés üdvös eredményéhez.

Ezek után meg fogják engedni a főmélt. főrendek, hogy tiszteletteljes véleményemet, s illetőleg indítványomat a fennforgó tárgyra nézve következő rövid vázlatokban központosíthassam. Ugyanis! Szükségesnek tartandó a képviselő háznak válaszképen megírni: hogy „ambátor, tekintettel a fennforgó nehéz viszonyokra, a mélt. főrendek alig tartják valószínűnek, miszerint a jogfolytonosság, oly kiterjedésben és általánosságban, mint az a képviselőház óhajtja, mélt főrendek ezáltal is mindazonáltal, ragaszkodva a mélt főrendek ezáltal is azon elveikhez, melyeket a legkegyelmesebb királyi trónbeszéd következtében felterjesztett válaszfeliratukban kifejtettek, nem kívánják a méltóságos főrendek a reménynek azon utját elzárni, a melytől a fennálló aggodalmaknak legalább egy részbeni megnyugtatósa, ezen felirat felterjesztésének következtében váratik.

*) Azt hiszszük, szívesen fogják venni t. előfizetőink ezen jeles és hazafias beszédnek egész terjedelmébeni közlését. Szerk.

Ohejtották volna ugyan a méltóságos főrendek, hogy: tekintettel a Felségének loyális és alkotmányos érzelmei őszinte hajlamára, és azon szilárd elhatározására, melyet a Felsége Magyarországnak alkotmányos érdekében a sanctio pragmatica alapján valószínű megígért, mindazon indokok, melyek a jogfolytonosság törvényes és alkotmányos értelmezésére nézve ezen választófeliratban kifejeztetvén, ezen választófelirat, a közös ügyek feletti tanácskozásonak végleges befejeztéig függőben tartatott volna. Minthogy azonban a méltóságos főrendek azt tapasztalják, hogy a legkegyelmesebben kihocsátott királyi leirathat kifejtett eltérő nézeteknek bővebb felvilágosításra tekintetből a képviselőház ezen választófeliratnak a Felsége legkegyelmesebb színe elébe leendő közvetlen felterjesztésében találja egyedüli megnyugtatót: a méltóságos főrendek annak útját elzárni nem kívánván, ezen választófeliratnak a Felsége elébe leendő együttes felterjesztését részéről nem ellenzik.*

Ezek azok, melyeket a fenforgó tárgyra nézve, és pedig egyrészt mint a Felségének hódoló hű alattvalója, másrészt pedig főrendi állásomtól külön nem választható vélemény függetlenségével a trónnak szilárdítása és az ország jogainak érdekében, meggyőződésemmel sugallata szerint elmondani kötelességemnek tartottam. Egy ilyen indokolandó választófeliratnak a fenforgó tárgyra nézve megkülönböztetve, részéről az előtűnk levő választófeliratnak a Felsége színe elébe leendő felterjesztését nem ellenzem.*

Észrevételeim.

Tízszáz Kálmánnak parlamenti felelős kormány és megyei rendszer című rőpirata felett.

(Folytatás)

Az e) pont alattiban a megyék követválasztási és utasítási jogát említvén, ezt szerző a parlamentarizmus kormányával összeférhetlennek tartja. Én nem. De nem akarok félreérteni, mert azért koránt sem kívánom a követválasztás és utasításadás jogát egyszerűen visszaállítani. De csak azért, mert nem lehet. Nem azért, mintha pálczát törné a követválasztás és utasításadás felett.

Szerintem, valamint a megyénkinti s városokinti követválasztásnak és utasításadásnak vannak fény- és árnyoldalai, úgy a képviselői rendszernek is utasítás nélkül. Az elsőnek több, hasonlíthatatlanul több fényoldalai, mint az utasítás megengedni hajlandó. Én csak kettőt említek meg: ugyanis igen nagy garancia volt az utasítás adásban arra nézve, hogy a követek küldőinek, a képviselteknek véleménye s érdeke nyerjen érvényt a törvényhozásnál; a másik pedig az, hogy az utasítás adása iránti tanácskozás valódi politikai iskolája volt a honpolgároknak, s a reményteljes ifjúságnak.

Itt tehát két kérdés forog fenn: melyik jobb a két rendszer közt, és a jobbat feltétlenül el kellene fogadni, s ha az előbbi jobb, tenécs a fenforgó körülmények közt egy politikai visszalépést tenni?

Szerintem tehát el kellett volna sorolni szerzőnek az egyik valamint a másik rendszer előnyeit s hátrányait, közöttük párhuzamot vonni, s ha már maga meg is van a képviselői rendszer előnyeiről győződve, megemlíteni az előbbi rendszer előnyeit is tüzetesen, és azok védőit arról is meggyőzni, hogy azon rendszer ezen és ezen politikai okok miatt immár visszahozhatlan.

E helyett mit tesz szerző? azon hibába esik, a melybe a conservatív vagy ha úgy tetszik kormánypártu, vagy oktoberi vagy bármint keresztelhető, de a közhangulat árja ellen uszó rőpiratírók tettek és tesznek, hogy t. i. azon eszmének vagy intézménynek, melynek ellene vannak, csak árnyoldalait ecsetelik, miáltal ellenük kedélyét nem kellemesen érintvén, soha meg nem győzik s nem győzhetik. Ugy tett e helyen szerző, mint a német rendszerbeli burocraticus bírák, a kik hozott ítéleteiket egy, két, helyes és tizenöt helytelen vagy legalább felesleges indokkal támogatták, csak hogy szorgalmatosoknak tűnjenek fel.

Valamint egy párbajban akkor lehet lovagiasan győzni, ha ellenünknek azon concessiókat teszszük, a melyeket magunknak is vindicálunk.

Ezen kérdésben tehát nem csak a csálhatlanságot magamnak nem igényelve, mit jelen fejtegetéseim egy betűjére nézve sem teszek, de a kérdés iránt őszintén megvallom, magam sem vagyok, s velem együtt — úgy hiszem — sokan mások sincsenek tisztában; eldöntését meghozandja az idő, — valószínűleg a képviselői rendszer.

*) Multkori tudósításunkban a báró Wenckheim indítványát közöltük a Hon után, gróf Péchy indítványa helyett. Szerk.

szer javára. — De azt erősen hiszem, hogy az első is a második is összefér a felelős kormányrendszerrel.

Azonban vissza kell térnem ezen a szerző által hosszán (egy pár íven át) tett fejtegetésre azért, mert egy nevezetes indítványt vagy javaslatot tartalmaz. Mindazon elmékedések közt ugyanis, melyekkel az utasítás adás illusorius voltát, s azt bebizonyítani törekszik, hogy a kerületenkinti képviselőválasztás által a megye egyes polgárai több jogot nyernek, mint a mennyit a bizottságiak által eszközölhető követek választása s azok utasításai ellátásának már nem létező joga által elvesztettek, reá jön maga is és maga vallja be, miszerint ezen elvesztett régi jogok volt egy fényes oldala is, t. i. az, hogy a követutastások feletti tanácskozások a megyében a politikai érdekelttség ében tartói, gyűpontjai a megyei közönség s különösen az ifjúságnak hazafisági és politikai iskolái voltak. Felemlíti szerző, miszerint még mindig marad fenn sok, de én azt mondom, hogy csak igen kevés, ér és alkalom, hol politikai vitalközpontok folyhatnak, például a megye (bizottsági) közönsége előtt törvénytelenség látszik, — vagy törvénytelen, — felsőbb rendeletek elleni felterjesztéseknek vagy azok félretételének megvitatásának, és az országgyűlésen fenforgó már eldöntött, de még nem szentesített, vagy még eldöntetlen s tanácskozás alatt levő törvényjavaslatok feletti véleményének megvitatása s nyilvánítása, még pedig aként s oly hatálylyal, hogy ha vagy egy ily esetben az ország törvényhatóságainak (megyék, városok, kerületek) többsége a képviselőház többségének nézetével ellentétben állana a ministerium a házat feloszlalni és új választást elrendelni lenne részben hozandó törvény szerint köteles.

Megvallom, miszerint ezen eszmék, mely egészen új, át meg át gondolása, s minden eshetőségekkel, és lehető végeredményével egybevetés nem mondom érdem haladja túl, mert fokát hiszek róla írhatni, de annak elhatározása, s indokolt helye, s megítélése ha vajjon az előny melyet nyújt, lehet-e garantizálható az által, hogy mindig meg is fog történni a feloszlás a mikor a megyék, városok többsége a képviselőházzal és kormányval egyet nem ért? és ha vajjon ezen szabály sikerhez fogna-e vezetni, ha a feloszlás után a kormány erőszakszításait (minek nemei különbözök) ugyan csak az előbbi szellemű képviselők választását viszi keresztül a meglevő széles választási alapon? ez, megvallom, érdem túlhaladja. — Itt valóban előáll azon, a szerző által is érintett különös és fontos kérdés, ha vajjon a képviselőválasztó-kerületek véleménye, vagy a megyék, városok s kerületek véleménye-e hű és csatlalán kinyomata az országos közvéleménynek? — Ez a pont is olyan, melyben saját véleményemet ki nem fejezhetem, mert hiszen nem vagyok bíró, hogy ítéletet kelljen hoznom. s igénytelenséget szerényen bevalom.

Az f) alatt a megyéknek a többi törvényhatóságokkal szabad levelezés jogát említi szerző. Ez csak ugyan egyik legszebb és pedig lényeges alkotmányos jog. Ez testvére a nyilvánosságnak. Ez azon kapocs, mely a megyéket, városokat, kerületeket egymással összeköti mint testvéreket. Ez az azon út melyen nem egy fontos, udor szép eszme valósulást nyerhet, sokszor oly eszme, mely a törvényhozás körébe nem vágsz, mely nem minentűt, de mégis sok helyen alkalmazható, s azért nem egyedül a kormány van hivatva életbeléptetésére, ez azon mód, mely által egy korszerű új eszme, vagy egy véletlen veszedelem elhárításának módja egyszerre az egész haza tudomására jöhet. Sok oly dolog van, mely ezen az úton valósul, holott akár a kormány, akár az országgyűlés útján a fontosabb teendőik megélelve állatván, dugába dőne.

Hogy ezen levelezési jog a parlamenti felelős kormányval megfér, azt szerző kétségtelennek tartja. A mint ez úgy is van, és indokolást sem igényel.

(Folyt. köv.)

MATOLAY VICTOR.

A gabonának soros mivéléséről.

(Folytatás)

A gabonatermesztésre alkalmazott sormivélésnek kitűnő sikere Angliában nem maradhatott élnék hatás nélkül a külföldi gazdákra. Az új vetésmód csakhamar számos kövölkre és telkes pártolókra talált a kontinensnek különböző országaiban.

De az eredmény nem lett mindenütt ugyanaz, mi

az angol fermereknél; a vérmes várakozások nem találtak mindenütt teljes kielégítést.

Igy volt, van és lesz ez számos újítással a mezőgazdaság terén. A mi az egyik országban vagy vidéken hasznos és jó — az nem fog azért minden más helyen is kielégítőnek bizonyulni: — különösen pedig nem, ha a viszonyok és előfeltételek itt és ott nem egyenlők vagy éppen nagyon különbözök.

Ugyanez áll a gabonának soros mivélésére nézve is. És ez az, mit számos guzda ezen mivélésnek elfogadásánál tekintetbe nem vett s azért várakozásaiban többé kevésbé csalódott.

De a gondolkodóbb gazdák csakhamar észrevették, hogy a gabonának soros mivélése nem való mindenütt, különösen nem: minden talajra, minden éghajlat alá, minden fekvésbe, nem is minden gabonafajhoz egyformán, — és hogy a sikerre nézve lényeges különbséget okoz, vajjon mi módon végeztetik a sormivélés.

Innen magyarázható: miért nincs a sormivélés nagyobb mértékben a kontinensen elterjedve: miért oly különfélék, sokszor ellenmondók, a reá vonatkozó tapasztalatok és nézetek; és miért volt ezen kérdés, még a legújabb időkig (sőt részben még most is) kételyek és viták tárgya?

Hogy ezen, valamint számos más mezőgazdasági kérdésbe, csak a hosszabb időn át vezetett, alapos tehát megbízható összehasonlító kísérletek hozhatnak teljes és kielégítő megoldást, kiki könnyen belátni fogja. Mint-hogy pedig ezen kérdés magyar gazdáinkat is igen közelről érdekli — már az olcsóbb termelés szempontjából is — tehát bizonyára szívesen veendik tisztelt olvasóink, ha a gabonának soros mivélésére körül gyűjtött bel- és külföldi tapasztalatokból némelyeket itt feljegyzünk.

Székhardt, a kitűnő tanár, jelenleg a jenui gazdák képző tanintézetnek igazgatója — a szászországi m. gazdák nagy gyűlésében előadván a gabonának soros mivélésére vonatkozó több éves tapasztalatait: általában véve a sorvetésnek nagy előnyököt tulajdonít a szórt vetéshez képest. Nevezetesen pedig kiemeli:

1) Hogy a sorvetés (a gabonánál) nemcsak a szemtermés mennyiségére, hanem és különösképpen a termésre is kedvező befolyással van, úgy pedig, hogy a soros vetések sokkal kevesebb silány szemet adnak, mint a szórt vetések.

2) A sorvetés, általában véve, mindenütt ott kedvező, hol a talajnak felszínre károsodása hajlandó.

3) A sorvetésnél a vetőmagnak egyforma alldhozás eszközöltek; mi által a magból (szórt vetéshez képest) 1/3 rész megtakarítható. Feltételeztetik azonban itt, hogy a magmennyiség és a sorok távolsága a talaj minőségéhez helyesen alkalmaztassanak.

4) Sorvetésnél a növények, tenyésztési tartamuk alatt, mivelhetők (kapálhatók): ezáltal a talaj kedvező viszonylatába hozatik a levegővel; a vetések erősebben bebokrosodhatnak; rothadás, kifagyás, megdőlés és rozsdá ellen jobban biztosíthatnak; műtrágyák könnyebben alkalmazhatnak; a gyomok jobban kipszittathatnak: feltéve ismét, hogy a tarack már a sorvetés előtt, megfelelő eszközlesek által, kiirtott.

5) Sorban mivelt gabona után a löher legbiztosabban sikerül.

6) Azon állítás, mintha a sormivélés a fogatos erőt szerfelett igénybe vinné, nem alapos.

7) Az sem áll, hogy a eszalmatermés a sormivélés mellett kevesbednék — feltéve, hogy a sorvetés helyesen intéztetik, azaz, hogy a mag nem nagyon vékonyan szóratik és a sorok nem nagyon távol állítatnak egymástól.

8) Az eredmény teljes elérhetésére szükséges, a soros vetéseket tavasszal kétszer megkapálni; legjobbra a Garretféle lókapa; ellenben töltögetés nem szükséges.

9) Legsikeresebb a sormivélés a buzánál, kukoricza és kölesnél; rozs, árpa és zabnál csak igen ritka esetben alkalmazható és nem adnak az utóbb nevezett gabnafélék a sormivélésnél magasabb terméseket, mint a szórt vetésnél.

10) Nem ajánlatos a sorvetés továbbá: a tespedő nedveségben szenvedő talajokra (itt tehát mindenek előtt az alagsóvezésnek kell előre mennie); a homokföldekre és általában véve a rossz mivélésben álló gazdaságokba.

A gyakori sormivélésre

14) A t

sormivélésnél

szalmában

szórt vetésnél

Ennyit

Hartate

igazgatója hé

sormivélésér

gazdák és er

hét: hogy

legalkalmatos

hogy e

mények nem

ban biztosít

hogy m

a mennyiben

hogy a

lelő mélység

tott kikelésé

Egyébk

nak sormive

mivélési állap

idék már j

mivélését ál

valódi halad

A főre

tattott.

Ezen

szór, s gróf

Gróf 2

Gróf 1

Szogyényi M

Szechenyi I

Hercezeg-pr

pók, gr. Sch

báró Orczy

usa mellett

Másna

Antal, b. Fi

Egyed, b. V

indítványa

Manó, gr. A

Sándor, gr.

Vay László.

Eszterházy

leirat elfog

Miután

szavazás ut

102-en, ell

indítványa

dítványa m

egyenlő —

Másna

A f.

bor teleple

lenendő k

bizottat m

lakoznak.

Csik.

Lőrincz be

s a költsé

talott.

* A

mában em

tüzett ki

tal Eperje

* K

premiájja

idényre L

tolymodá

három elő

nács azon

A gyakori és rögtönös változások az időjárásban a sormivelésre szinte kedvezőtlen hatásnak.

11) A teljesen megfelelő viszonyok között történt sormivelésnél felvehető, hogy a termés — szemben és szemében — egy nyolczad-részzel nagyobb, mint a szőrt vetésnél.

Ennyit Stöckhardtnak jelentése után.

Hartstein, a poppelsdorfi gazdasági akademiának igazgatója hét éves tapasztalatait közölte a gabonának sormiveléséről — a Heidelbergában összejött német gazdák és erdészek nagy gyűlésén. Előadásából kivethető: hogy a sorvetés, a gabnafélék közül, a búzára legalkalmasabb;

hogy ezen mivélés mellett sokkal magasabb eredmények nem eszközöltek ugyan, de a termések jobban biztosítottak;

hogy magban telemeesen gazdálkodni nem lehet — a mennyiben ő (Hartstein) a soros vetésre szintannyi vetőmagot használ, mint a szőrt vetésre;

hogy a sormivelésnek legfőbb előnye: a magnak kellő mélységre való betakarásában és ez által biztosított kikelésében található.

Egyébiránt Hartstein óvja a gazdákat: a gabonának sormiveléséhez átmenni, mielőtt a talaj magasabb mivélési állapotba hozott volna. Ha azonban a szántók már jó mivélésben állnak, akkor a gabonának sormivelését általán véve ajánlja és azt a földmivélésbeni valódi haladásnak nyilatkoztatja.

(Folyt. köv.)

Országgyűlési tudósítások.

(Felsőház.)

A főrendek ápril 17-i ülésében a felirati vita folytatott.

Ezen ülésben báró Prónay Gábor szólalt fel először, s gróf Péchy indítványához csatlakozott.

Gróf Zichy Henrik gróf Czirákyval szavazott.

Gróf Szapáry Antal a felirat elfogadása mellett, Szögyényi Marich László, Forgách Ágoston püspök, gr. Széchenyi Dénes, gr. Waldstein János, b. Vay Miklós, a Herczeg-primás, Pap Szilágyi, g. e. püspök, Léway püspök, gr. Schmidegg, gr. Czirákyval; gróf Zsigray Fülöp, báró Orczy Andor, báró Splényi Henrik a felirat elfogadása mellett szónokoltak.

Másnap, azaz f. hó 18-án beszéltek: gróf Majláth Antal, b. Fiáth Ferencz, gr. Zichy Ödön, gr. Dessewffy Egyed, b. Wenkheim László, Simor püspök, gr. Cziráky indítványa értelmében, — gr. Vay Ádám, gr. Andrásy Manó, gr. Andrásy Aladár, gr. Haller Sándor, gr. Teleky Sándor, gr. Széchenyi János, gr. Károlyi György, gróf Vay László, b. Eötvös Dénes, gr. Hunyady László, gróf Eszterházy Pál, gr. Zichy Otto, b. Ambrózy György a felirat elfogadása mellett.

Miután a szótól többen elállottak, személy szerinti szavazás után gr. Cziráky indítványa mellett szavaztak 102-en, ellene 106-an; s így a felirat báró Wenkheim indítványa értelmében elfogadtatott. — Gróf Péchy indítványa mellett — mely a Wenkheimével majd egészen egyenlő — hárman szavaztak.

Másnap a jegyzőkönyv hitelesített.

(Képviseletház.)

A f. hó 18-án tartott ülésben, a Vörösmarty-szobor leleplezési ünnepélyére a Székesfehérvárról megjelendő küldöttség vezérletével Zeyk Károly alelnök bizatott meg; tagjai lehetnek mindazok, kik hozzá csatlakoznak.

Csik Endre képviselő vizsgálata folytán, Buday Lőrincz bereghi képviselő választása megsemmisített, s a költségek megtérítésében vesztes fél elmarasztaltatott.

Ujdonságok.

* A mükedolbi előadás, melyről lapunk mult számában említést tettünk — mint halljuk — a jövő keddre üzentett ki. — Bercsényiné helyett, kinek a szintársulattal Eperjesre kellett távoznia, Takácsné fog játszani.

* Kassán — mint értesülünk — az operette supremáciája s vívmánya által tért vesztett és a nyári időnyre Latabár társulatától elmaradt drámai színészek tolyamodást nyújtottak be a városi hatósághoz, hogy három előadás engedessék felségelésükre. A nemes tanács azon hazafias eszmétől lelkesítve, mely a drámai

színészet gyámolítására a subventiót összehozá, egész készséggel nyújtott segédkezet, s az engedélyt egyértelműleg megszavazá. Tisztelet az ily hatóságnak, mely hazafias következetességében nem engedi magát megzavartatni. Reméljük, hogy drámai színészeink az egész közönség kegyeletes részvételével fognak találkozni. Adja Isten!

* A kassai lővész-egylet helyisége május 1-ső napján fog megnyitani, s ugyan akkor kezdetnek a czéllövésések is. — Az első czéllövésre több rendbeli jutalmat tuztek ki: gróf Csáky Rudolf, Kleinszky László, Virágh Jácint, Schalkház Lipót, Schifek Máttyás, Ambrus Lajos sat. urak.

— Wollner [czukrászat] Kassán a kis sétatér mellett, nem csak azért ajánljuk a közönség figyelmébe, mert ott a legfinomabb s izletes sütemények mindig friss minőségben kaphatók, de főleg azért, mert diszesen beburkolt olvasó-teremben a német lapokon kívül, több magyar lapot találunk, mint bármely más nyilvános helyen. Wollner ur megérdemli: hogy czukrászata — melynek párja Kassán ugy sem találatik — még keresettebbé váljék, (Beküldetett.)

* Az eperjesi zene- és dalegylet f. hó 14-én zeneestélyt rendezett, mely a jelenvolt művelt közönség teljes elismerésében részesült. Előadatott a többi közt: Bánk bán bordala, férfi-kar által; füttyöl a szél vegyes-kar által. Játsztek: Rossinitól, Bellinitól, Beriotól, Donizetitol, Vébertől sat. zeneműveket. — Tudósítok megjegyzi, hogy ezen életre való egylet nem részestül a kellő pártfogásban s ez az oka: hogy valódi hazafias czélját, t. i. a nemzeti zene terjesztését, s művelését nem képes oly mérvben elérni, mint óhajtaná. —

⊕ — Unghvárott a helyi viszonyok egy gözmalomnak fölépítését igen is érezhetőleg igényelvén, felhívjuk t. olvasóinkat az ez iránt alakult részvény-társulatnak hirdetményeink között olvasható felhívására. — Ismerve az ottani körülményeket, előlegesen is igen szép jövőt jósolunk az unghvári gözmalomnak.

* A feketehegyi vizgyógyintézet Szepesmegyében már a jövő hó elején megnyitatik. Tulajdonosa ez évben tetemes javításokat tesz a vendégek kényelmére s már a mult évben fölépített lakosztályok is használhatók lesznek.

* Szabó József színigazgató dalm- és dráma társulatával B.-Füredre szándékozik menni.

— Egerben bizottmány alakult az iparüző mesterek körében, mely a szabadipar helyett a czéh társulatok szervezését kérelmezni akarja az országgyűléstől.

Vegyes hírek

— Szt.-Pétervár, apr. 16. Ma délután 4 órakor, midőn a császár a nyári kertben tett séta után hintóba szállott, egy ismeretlen egyén pisztolylyal rálőtt. A császár sértetlen maradt. A bűnös elfogatott. A vizsgálat megkezdett.

— Sz.-Pétervár apr. 18. A császár megmentője, Ossip Iwanov nevű paraszt, azért, mivel a gyilkos kezét félrelökte, nemesi rangra emeltetett. A bűnös — orosz.

— Varsóból jelentik a „Drezd. Jour.“-nak, hogy az orosz czár élete ellen megkísérelt merénylet folytán a lengyelországi helytartó, Berg gróf, április 17. délelőtt Pétervárra utazott.

— Az új „Frdbi“-nak távirják Párisból, hogy ott Budberg báró kívánatára, a Sándor czár elleni merénylet folytán, április 17. este több lengyel menekültet elfogtak.

— Lonovics ő exoja lemondván a sz. László-társulat elnökségéről, helyébe egyhangulag Peitler A. váci püspök lett megválasztva.

— Az 1864 diki államsorsjegyek főnyereménye 200,000 frt. Epstein Gusztáv bécsi bankárnak jutott.

— A horvát küldöttség s a magyar országos bizottmány megválasztották elnökeiket, amaz Majláth Antal, ez pedig Strossmayer püspök ő exját.

— Rajner főherczeg ő fenség, mint a cs. kir. ausztriai művészeti és iparmuzeum pártfogója által levelező tagokul kinevezettek: gróf Waldstein János kamarás, b. Eötvös József és gróf Andrásy Manó.

— A párizsi világiállítáásra ugy Magyarországból, mint Ausztriából oly sokan jelentkeztek a kiállítók, hogy azok épen kétannyi helyet foglalnának el, mint a mennyi az osztrák birodalom számára fentatott volt. Annál fogva a bécsi központi bizottmány elhatározta a magyar

országi és egyéb főkbizottmányokat felszólítani, hogy a szükséges leszállításokat tegyék meg.

— A lótenyésztés érdekében közelebb két miniszteri rendelet jelent meg. Az egyikben megállapítottak a lóversenyek császárdijai tíz évre, 1867-től 1876-tig. A pesti gyepe egy 1000 db és egy 600 db, a kolozsvári-ra egy 500 s egy 300 db aranyból álló díj jut. A másikban a lótenyésztési jutalmak hirdettetnek ki az 1867-től 1869-ig terjedő három évre. Magyarországra összesen 60 díj jut; 840 db arany- Horvát- s Tótországra 12 díj és 150 arany. Erdélyre 28 díj és 532 darab arany.

— Galacsról írják a „Honnak“: Moldvában a föld népe nagy szükségben szenved. Alig bir vető maghoz jutni. A birtokosabbak igen előzékenyek a köznép iránt. Galacson tartottak a görögöknek az izraeliták elleni fellázadásától, mely husvétnapra volt kitüzve. Szemeinkkel láttuk, midőn Galacson egy görög egy izraelitának hét zsinóron függő rakétát akasztott hátára, s a másik szivarjával meggyújtotta. — A kereskedés kezd némi élénkséget nyerni. A vasut töltésének csinálását Jassy felé megkezdették. A politikai nyilatkozatokra az egész fejedelemségben erősen vigyáznak.

— Az állam pénzjegyek iránti rendelet mint a „N. Fr. Pr.“ értesül már a napokon meg fog jelenni a hivatalos lapban; hir szerint 100 millió ft bocsátatnék ki 1 2 flos jegyekben, melyek kényszerfolyammal nem bírnának. A nevezett lap kételyeit fejezi ki, hogy ily nagy mennyiségű apró pénzjegy, kényszerár folyam nélkül forgalomban maradhasson. A „W.G.“ írja, hogy az ide vonatkozó hírek ovatos kereskedőket már arra bírnak, hogy belföldön fizetendő váltókat ne osztrák értékre, hanem bankjegyekre állítsassanak ki. Mert ha a kényszerár-folyam mégis kimondatnék, alig lehet kételkedni, hogy az állampénz és a már kielégítő alapra támaszkodó bankjegyek közt értékkülönbség keletkeznék, mely különbség azon nagykereskedőket és gyárosokat sujtaná legérzékenyebben, kik váltóra adva el áruikat, a bankjegyek mostani csekély disagiojára számoltak.

⊕ — Kivándorlás Amerikába. A hamburgi börze újság rendes rovatot vezet az onnan gözöskön vagy vitorlás hajókon New-Yorkba szállított kivándorlókról. Ezen lap főjegyzései szerint januárban kivándoroltak 720-an, februárban 1004-en, márcziusban 2946-an, összesen a folyó év első negyedében 4760-an költöztek át az új világrészbe.

Irodalom.

— Heck-nast Gusztáv könyvkiadó hivatalában Pesten megjelent és szerkesztőségünkhöz beküldött könyvek: a) Emlékkönyv a confirmatiohoz készülő protestans hajadonok számára, írta Györy Vilmos. Diszkidás, ára 1 fr. 20 kr.

b) A nőbonytan elemei, gymnásium és reáltanodákban használatra, írta Mihálka Antal. Fametszetekkel. Ára 50 kr.

c) Kis nemzeti Muzeum, negyedik füzet, Jósika Miklós legszebb beszélyeivel. Ára 50 kr.

d) Népiszkola ABC. Irta Erdélyi Indali Péter. Ára kötte 12 kr.

— Felszólítás. Azon t. c. ivtartók, kik Goics Lázárnak a jogászsegélyző-egylet javára följajnlott költeményeire a gyűjtést magokra vállalni sziveskedtek, tisztelettel fölkérnek, hogy íveiket folyó év ápril hó 30-ig beadványlag okvetlen sziveskedjenek beküldeni, annál is inkább, mert azontúl határidőhosszabbítás még az esetben sem fog történni, ha a beérkezett előfizetési összeg a nyomtatási költségek födőzésére elegendő nem is volna. Kelt Kassán, 1866. ápril hó 16-án Szomjas István egylet-elnök. Deil Jenő titkár.

Egyveleg.

— Nassir a sorsjáték feltalálója egy ismeretes keleti elbeszélés szerint Behua, India királyától nem kért egyebet jutalmul, mint oly mennyiségű buzamagot, mennyi elegendő arra, hogy a saktábla mezeit oly módon rakhassa be azokkal miszerint az első egy magot, — minden utána következő mező pedig az előttevaló magjainak kétszeresét kapja. A kért összeg 18 trillio 73,700 millió 551,650 buzamag: tehát oly tömege a buzának, hogy a földnek, ha utai, pusztái, tavai és folyói nem volnának és ha legjobb buzaföld lenne az egész, 76 szor nagyobbnek kellene lennie, hogy ily nagyszerű termelés adására képes legyen. D. J.

Szerkesztői posta.

— Az unghvári levelet, helyszüke miatt, csak a jövő számban adhatjuk.
— Vilmainak. Unghvár. Hogy vannak a plátánok?
— V. V. Pest. Magán levelet írunk.

GAZDASAG és ÜZLET.

Kassai piac, április 21-én 1866.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza köblönkint	6	—	5	40
Kétszeres	4	40	—	—
Rozs	3	70	3	60
Tengeri	3	80	3	60
Árpa	2	40	2	20
Zab	1	90	1	80
Kása	6	80	6	20
Borsó	9	20	8	60
Lenese	7	40	6	60
Bab	7	—	—	—
Örlött dara	11	20	10	40
Tatárka	9	20	—	—
Burgonya	1	72	1	60
Aszuszilva	11	60	10	40
Szesz itczénkint	—	15 1/2	—	14 1/2
Marhahus fontonkint	—	14	—	12
Bornyhús	—	14	—	16
Sertéshús	—	18	—	40
Vaj itczénkint	—	34	—	32
Zsir	—	34	—	34
Szalonna fontonkint	—	36	—	—

Kassa, április 21. Az éjjel beborult s egész nap hűvös eső esik. Vidékünkön a gabonát sok helyen lekaszálják annyira megölt; általában az időjárás ellen kevés kifogás lehet; jó esztendő mutatkozik termésre nézve. — A piac látogatott; az árak nem igen változtak egy hét óta — A szesz olcsó, itczénkint 15 kron és vehető. Egy pár csirke 40—60 kr. vaj 36—40 kr. — Az élet ára hivatalos kimutatás szerint a fennebbi,

Eperjes, április 20-án Buza köblönkint 6 frt. 40. — 5 frt. 70. Rozs 4 frt. — kr. — 3 frt. 80 kr. Tengeri 4 frt. 20 kr. — 4 frt. — kr. Árpa 2 frt 70 kr. — 2 frt. 50 kr. Zab 2 frt. 40 kr. — 2 frt 20 kr. Kása 7 frt 20 kr. 6 ft. 60. Borsó 6 ft. 40. 6 ft. — Lenese 8 ft. — 7 frt 60 kr. Bab 8 frt. — kr. — 7 frt. 60 kr. Örlött dara 12 frt. — kr. 10 frt —, Tatárka 7 frt 60 kr. 6 frt. 20 Burgonya 1 ft 20. 1 —, Aszuszilva 10 ft. 9 ft. Szesz itczénkint (magyar iteze abroncs alatt 30 fok) 19 kr. Marhahus fontonkint 10 kr. Bornyhús 10 kr. Sertéshús 16 kr. Vaj itczénkint 36 kr. Zsir 44 kr. Szalonna font. 40 kr. N.-Sárosi liszt-láng mázsánkint 8 ft. 80. Zsemlyelisz 7 frt. 80. Középkenyérlisz 5 frt 60. Rozs középkenyérlisz 5 frt. 20

Győr, április 19. Időjárásunk igen kellemes; ősi vetéseink szépek, mai betivásárunk igen nagy. A piaci árak hivatalos kimutatása: Buza köblönkint 6 frt — kr. Gabona 3 frt 40 kr. Árpa 2 frt 30 kr. Zab 1 60 kr. Tengeri 3 frt 60 kr. Paszuly 6 frt — kr. Lenese 6 frt — kr. Krumpli 1 frt —. Vaj itczénkint 24 kr. Szalonna fontonkint 40 kr. Disznózsir itczénkint 36 kr. Gyertya fontonkint 32 kr. Széna mázsája 80 kr. Szalma 40 kr. Tojás 5 darab 4 kr. Szesz itczénkint 17 kr. —

Pest, április 17. Az időjárás folytonosan derült, meleg.

Gabna üzlet. Buzából, multheti árakon fizetve, a heti forgalom m. e. 40—45,000 mérőre ment, a múlt hét folytán, s a hét utolsó napjaiban m. e. 10,000 mérőre szept. — okt. átadás mellett 2 frt 90 kron kötetelt szerződés (vám fontonk.) A rozsnál miután az üzérkedés is részt vett a vásárlásokban — élénkebb volt a hangulat, semmint az előbbi hetekben. — Heti forgalom m. e. 20,000 mérő Juni.—juliusi átadás mellett, 77—78 fontos-ra 2 frt 20 kr. máj.—juniusi átadás mellett pedig, 2 frt 15 kron lett szerződés kötvé. Árpából készlet hiánya miatt

csak igen csekély volt a forgalom. A folyton tartó háborui izgalmas hírek folytán a zabnál a múlt héten a legnagyobb élénkség uralkodott. — Heti forgalom m. e. 100,000 mérő, s az árak a 45 fontos 1 frt 19 krról új árunál és 1 frt. 31 krról ó árunál — 1 frt 26 — 27 kr. és 1 frt. 33 krra szöktek fel Győröt átvéve. — Pesten átvéve 1 frt 20 kr. — 1 frt 25 kr. Kukoricza kevés figyelembe részesült — máj.—juniusi átadás mellett 1 frt 90 kron lett szerződés kötvé

Lisztüzlet változatlan. Árak a multhetiek Gyapjúüzlet. Tiszai nyári gyapjuból a múlt héten m. e. 1000 mázsa lett 80—92 frton eladva, és egy részlet hegyi gyapju m. e. 100 mázsa, 103 frton kelt el. Repcsebből m. e. 5—6000 mérőre aug.—szept. átadás mellett, Pesten átadva, 5 frttal kötetelt szerződés, Takarmány n. magvai. Luczerna ára 22—24 frt. Vörös lóher 20—25 frt. (G.L.)

Sorshuzás.

Bécs, április 18-án tartott sorshuzás alkalmával következő számok huzattak **58, 69, 61, 73, 1.** Legközelebbi huzás április 28-án.

Bécsi börze Április 20-ról.

5% Metallique	59. —
Nemzeti kölcsön	61.65
Bankrész ény	697. —
Hitelintézeti részvény	133 10
Londoni	104 90
Ezüst	104.75
Arany	5.04

Hivatalos értesítés.

356. sz.

23(2)2

Hirdetmény.

Kassa sz. kir. város tanácsa által a hadkiegészítési legfelsőbb törvény szabályai alapján ezennel közhírré tétetik, hogy miután a f. évi 1866 esztendőben eszközöndő ujjoncuzás elömlökálatai befejeztettek, és már csak is az állítást közvetlenül megelőző sorshuzásnak és magának a fő állításnak kell végrehajtania, melyre a folyó évi Április 23, 24. és 25-ik napjai tűzettek ki, a katonai köteles korosztályokban lévő 1845. 1844. 1843. 1842 és 1841-ik években született és a városi tanácsház előtti hirdetési táblán kiluggesztve volt összeírás s sorozási lájstromban feljegyzett ifjak ezennel hivatalosan fölhívatnak, hogy a fennebb jegyzett napokon mindenkor reggeli 7 órakor annál bizonyosabban jelenjenek meg a város udvarházában, mert eléggé nem indokolt meg nem jelenésükből reájok a legfelsőbb rendeletek értelmében háromlandó súlyos következményeket és büntetéseket csak magoknak tulajdoníthatják.

Egyszersmind a városbeli minden háztulajdonos és szállásadó a hadkiegészítési legfelsőbb törvényhez kiadott hivatalos utasítás 43. §-ra vonatkozólag felhivatik a katonaköteles korosztályokba tartozó ifjakat, kik netalán a házsoronkinti összeírás után érkeztek a városba, polgári állás.

hitvallás és honilletőségei tekintet nélkül azonnal bejelenteni.

Kelt Kassán, az 1866. évi áprilho 13-án tartott tanácsülésből.

Kiadta.

Antalfy József,
t. aljegyző.

2153. sz.

23(3)3

Felhívás.

A helybeli cs. kir. adóhivatalnak f. évi ápril 1-én 663. sz. a. kelt adómegintése és fizetési felhívása folytán a helybeli lakosok a folyó évi II. adórészletnek a múlt évi kivetés szerint e hó utolsóig leendő befizetésére azon hozzáadással felszólítatnak, miszerint a fentebbi felhívás szerint ezen határidő lefolyta után a nem fizetett hátralék behozása katonai végrehajtás útján minden további intés nélkül eszközöltetni fog.

Kelt Kassán az 1866. évi áprilho 13-án tartott tanács ülésből.

Magán hirdetések.

Quirsfeld Károly
KASSÁN,

ajánlja

nap- és esernyők

raktárát

22 legjutányosabb áron. 2—2

Felhívás.

Azon nevezetes eredmény, melyet a Pozsonyban székelő „Hungaria” biztosítobank fennállása rövid ideje alatt a tüzzeleni biztosítás terén felmutathat, a társulatót a jégkárreleni biztosítási ágának működése körébe való felvételére indítá. Ennek folytán a szükségelt hatósági engedély kérelmeztevéen, az legközelebb meg is adatott.

Ezen örvendetes esemény következtében s tekintettel a közeledő időnyre, a „Hungaria” biztosítobank alulir igazgatósága a biztosítást igénylő közönséget ezennel tiszteletteljesen értesíti, miszerint bármintemű termények **jégkárreleni** biztosítására vonatkozó bevallásait elfogadja és azokat lehető gyorsan elintézi; továbbá felhívja az érdekelt közönséget, miszerint eféle biztosításoknál elsőbbséget ezen hazai vállalatnak adni sziveskedjék.

A feltételek, melyek a „Hungaria” biztosítobanknál a biztosítás érvényesítése alapjául szolgálnak, akár a biztosítási díjak jutányosságát, akár a kár fölszámításánál követendő eljárást tekintve, a legjobb hírnevű biztosítási intézetekéivel azonosak. A „Hungaria” biztosítobank összes képviselői ez ügyben ha kívánatlik, nem csak kellő felvilágosítással szolgálnak, hanem a szükséges adatoknak készséges megszerzésére is utasítva vannak.

Pozsonyban, 1866. áprilho 8-án.

A „Hungaria” biztosítobank igazgatósága.

RÖCK ISTVÁN
GÉPGYÁRA

Pesten, soroksári-ut 20. szám alatt, ajánlja ugynevezett „Röck-féle” ismét gyakorlatilag javított cséplőgépeit, kerek-állványon tisztítás- és zsákolással. Hozzá valóságos hordozható mozdonyt, a nélkül, hogy kerekeiről le kellésék emelni. Van továbbá Hensman-féle eséplő, kovácsolt rácsoszt vaslatu dobbal, mely soha sem török; ugyszinte amerikai (Czövekes) nagy munkaképességgel, hozzá erőfokozott mozdony, szinte tisztító s zsákoló rosta, mely minden eséplő mellett használható, — mind ez leszállított áron.

Tökéletesen felszerelt örlőmalmok, gőz-, szél-, víz- és lőerőre, finom örléshez való hengerrel, részletei is külön-külön, állványok, kővek, a vasrészek suly szerint, Mindenféle sajtók, u. m. élesztő, keményítő, bor, olaj, nyomdai kézi és gyors, valamint göngyölő-sajtók, végre burgonya-, zab-, malátazúzó és spodiumtörő.

Álló, fekvő vagy hordozható minden nagyságu gőzgépekre érkező megrendelések egész készséggel teljesítetnek.

Elősorolt gépek nagybőrra készen kaphatók Gazdasági gépkészletem a legnagyobb választékban elismert jelességű Howard-félek ekék 1-ső számu 15 ft., 2-dik 13 ft., 3-dik 12 ft., 4-dik 11 frtért, aczél szántóvással 1 frttal feljebb

Rögtörők, boronák, irtókápak, töltőgető és kapáló ekék, rétgyaluk, szénagyújtók, morzsolók, repavágók, mindennemű szecskavágók és szórva-vető gépek 12 3 soros repce- és kukoricza-vetésére, mind a legjutányosabb áron.

Mint eddigelé, ugy ez évben is a közeledő tavaszkor szándékom vidékre szakértőket kiküldeni, kik a tölem vásárolt cséplőket megvizsgálva, szükség esetében kijavítandják. Hogy tehát a tisztelt gazda-közönség költséggel tul ne terheltesék, felkérem ezennel, miszerint a szükségelt javításról legfeljebb april végeig okvetetlen értesíteni sziveskedjenek, a gépek megvizsgálásával, esetleg kijavításával azonban csak azon egyént bizzák meg, ki tölem 1866-ki igazolványt gyári pecséttel ellátva képes előmutatni, mivel az előbbiek érvényenélküliek.

Pesten, márczius hóban 1866.

RÖCK ISTVÁN,
gyár-tulajdonos.

Aláírási felhívás

az Unghvárott részvények útján alakult gőzmalmi társulat részvényeire.

Egy a vidéki körülményeknél fogva tetemes nyeresémet igérő gőzmalomnak Unghvárott részvények útján leendő föllátása engedélyeztetvén; alulir bizottsági elnök fölhívja mindazokat, kik e vállalatban részt venni hajlandók, sziveskedjenek elbeli ajánlatokat legfőlebb f. év június 15-ig Pólyányi István és Markos György Unghvárott lakó ügyvéd urakhoz, vagy alulirhoz beküldeni.

Megjegyzendő: a) az alapszabályok 9. §-a értelmében a szazecer forintban megállapított tőkének csak fele, azaz 250 darab 200 forintos részvény fog egyelőre

igénybe vétetni, — b) a 12-ik §. szerinti mindeu részvény után 10%, azaz 20 frt. első részletfizetés fejében, — az előleges költségek fődözésére pedig 2 frt. azonnal lefizetendő.

Unghvár, 1866 áprilho.

Csonka Ignác,
az alapító bizottság elnöke.

Haszonbér.

T. Szirmay Pál urnak Zemplénmegyebeli Rákóczi birtoka, mely áll mintegy 1000 hold szántóföld s rétből, lak, gazdasági és szeszgyári épületekből, folyó évi július 1-ső napjától számított 6 évre, árverés útján haszonbérbe adatik. Az árverés f. év. május 7. fog alulirtnál megtartatni, hol a feltételek is megtekintethetők.

Homonnán ápril 7. 1866.

13(3)3 **Natolay Victor.**